

Folketingets Forsvarsudvalg
Christiansborg

FORSVARSMINISTEREN

16. juli 2018

Folketingets Forsvarsudvalg har den 3. juli 2018 stillet følgende spørgsmål nr. 100 til forsvarsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Eva Flyvholm (EL).

Spørgsmål nr. 100

”Kan forsvarsministeren se, at der kan være et suverænitetstproblem i, at amerikanerne har fuld kontrol over softwaren og systemet ALIS i det nye F-35 fly og således også vil kunne lukke flyet fuldstændig ned?”

Svar:

Det følger af den politiske aftale om anskaffelse af nye kampfly af den 9. juni 2016, at Danmark skal udnytte de muligheder for ”Smart Defence”, samarbejde og stordriftsfordele, der følger af, at F-35 brugerlande indgår i et partnerskab, herunder i relation til drift og vedligeholdelse af flyene.

Det er en grundlæggende præmis for F-35 partnerskabet, at de deltagende lande er indbyrdes afhængige i forhold til bl.a. den fælles globale reservedelspulje og den løbende udvikling af flyet. Samarbejdet herom er reguleret af en række aftaler, indgået mellem USA og partnerlandene.

Det gælder for F-35 som for flere af Forsvarets øvrige kapaciteter, herunder F-16 flyene, at Danmark ikke har fuld adgang til alle kildekoder i den indbyggede software. For F-35 vedkommende er Danmark således – som alle andre F35 brugere - i stor udstrækning afhængig af vores allierede og partnere.

Konkret vil de danske F-35 fly dog kunne operere uden adgang til de fælles systemer, og flyene vil således ikke på afstand kunne "lukkes fuldstændig ned". Det er dog klart, at flyenes drift i længden vil være afhængig af tilgang til den globale drifts- og vedligeholdelsesløsning.

I forhold til ALIS er der i F-35 partnerskabet iværksat udvikling af en såkaldt *Sovereign Data Gateway*, der for F-35 brugernationer vil indebære et nationalt tilpasset datafilter, der styrer eller begrænser de data, der videreformidles til det centraliserede logistiksystem i USA.

På den baggrund ser jeg ikke et suverænitetsproblem forbundet med F-35 kapaciteten.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen